

Estruturas colexiais viables

M^{ca} Rosa Álvarez Prada

Decana do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia

Son viables as estruturas colexiais?

- Os colexios profesionais son corporacións de Dereito Público, con personalidade xurídica propia e plena capacidade para o cumprimento dos seus fins.
- Tales fins son a ordenación das profesións, a representación exclusiva das mesmas e a defensa dos intereses profesionais dos colexiados.

- A **colexiación**, ou ben é **obrigatoria**, ou simplemente, non existirán os colexios como tal, porque perderán o seu **sentido** e a súa **función social**.

- ◉ De aprobarse o anteproxecto da Lei de Servizos Profesionais producírase unha modificación das actuais estruturas colexiais **innecesaria, non demandada** e con graves **prexuízos** para os profesionais e para a cidadanía.
- ◉ Obriga de traspoñer unha directiva europea que garanta a liberdade de establecemento e a libre circulación dos servizos, sen conflito coa colexiación obrigatoria.

Un caso concreto: os Colexios de Psicoloxía

- ◉ Profesión titulada e regulada que sempre esixiu a colexiación obrigatoria.
- ◉ A colexiación actúa como garantía para o mellor control da súa actividade profesional, xa que se tratan de profesións de interese público.
- ◉ Máximas garantías de seguridade, eficiencia, eficacia e esixencia deontolóxica.
- ◉ A psicoloxía afecta a áreas extraordinariamente sensibles da saúde, da seguridade, da protección e do coidado das persoas, e unha mala praxe pode ter unha repercusión directa e irreversible sobre a integridade física ou sobre a saúde.

- No borrador do anteproxecto da Lei dos Servizos Profesionais, que recolle 17 actividades que requirirían a colexiación obrigatoria, a Psicoloxía é unha das excluídas, cando existe un consenso xeral en que se trata dunha actividade sanitaria imprescindible.

Segundo o anteproxecto:

- “ Só poderá esixirse a **colexiación obrigatoria** para o acceso a unha profesión titulada cando por **motivos de interese xeral** e para a **mellor ordenación** da profesión se considere máis proporcionado que o control do seu correcto exercicio se leve a cabo por un Colexio Profesional, no canto de mediante o control directo pola Administración ou por outros medios.
- Para iso teranse en conta a complexidade do servizo profesional que se presenta e as vantaxes que achega contar cunha estrutura organizativa colexial que, en aplicación dos principios de **proximidade, economía, eficiencia e especialización**, poida levar a cabo as funcións de control de fama máis eficiente para unha mellor protección dos consumidores e usuarios dos servizos profesionais” .

Son viables as estruturas colexiais?

- ◉ Deixar as funcións colexiais na Administración ou no libre mercado é o realmente inviable.

- ◉ O exercicio da psicoloxía non pode situarse, baixo ningún concepto, no ámbito da adscrición voluntaria.
- ◉ A viabilidade da estrutura colexial fundaméntase en argumentos de carácter sanitario, económico, xurídico e social.

A Lei Ómnibus (Lei 25/2009 do 22 de decembro) establece:

- “O Proxecto de Lei que determine as profesións para cuxo exercicio é obrigatoria a colexiación deberá prever a **continuidade** na devandita obriga naqueles casos que se fundamente como **instrumento eficiente de control do exercicio profesional** para a mellor defensa dos destinatarios dos servizos e naquelas actividades en que poidan verse afectadas, de maneira grave e directa, materias de especial interese público, como poden ser a protección da **saúde**, da **integridade física** ou da **seguridade persoal** ou **xurídica** das persoas físicas”.

Principios que debe cumprir a lei segundo a Directiva europea:

- ◉ Non discriminación,
- ◉ Necesidade xustificada por razón imperiosa de interese xeral,
- ◉ A proporcionalidade
- ◉ Non substitución

Cúmprense

- Non é discriminatorio,
- Responde á necesidade interese xeral,
- É proporcional
- Non é substituíble por unha medida menos restrictiva.

Psicoloxía, actividade do ámbito sanitario, profesional e regulada

- ◉ O Grao de Psicoloxía dentro da rama de Ciencias da Saúde.
- ◉ Uns 60.000 psicólogos/as exercen en España, tanto no sector público como no privado.
- ◉ Estrutura colexial actual e moderna, que cumpre as máximas esixencias de:
  - > vertebración territorial,
  - > transparencia,
  - > representación democrática,
  - > liberdade de acceso e exercicio con habilitación única,
  - > calidade e mellora continua dos servizos
  - > máxima protección do usuario (código deontolóxico)

- É un sector de actividade moi dinámico, variado, de carácter sensible e de extraordinaria complexidade, actualizado na súa regulación e ordenado a través das estruturas colexiais.

- Trasladar ás Administracións a responsabilidade última, substituíndo o sistema actual por un rexistro e unha tutela administrativa, non pode ser cualificado máis que de **irresponsabilidade grave**.
- A **colexiación voluntaria** non achega ningunha mellora á competitividade, á modernización ou á racionalización.

A nivel sanitario:

- ◉ Non pode propoñerse a adscrición voluntaria: é unha profesión que afecta de forma directa e irreversible á saúde das persoas.
- ◉ Desde 1998, a psicoloxía está recoñecida como unha actividade dentro das Ciencias da Saúde.

- ◉ Especificidades da psicoloxía:
  - > Actúa na prevención, avaliación, diagnóstico e tratamento dos trastornos psicolóxicos.
  - > Directamente coas persoas.
  - > Procura o benestar das persoas en colaboración con outros ámbitos da sanidade.

- ◉ Sector cun desenvolvemento recente:
  - > Estrutura colexial moderna e actual.
  - > Favorece a liberdade de acceso e a libre competencia.
  - > Protexe ao usuario.

A colexiación obrigatoria

Instrumento máis eficiente para a vixilancia e o control do exercicio profesional, a defensa dos usuarios e a calidade e a mellora dos seus servizos.

A nivel económico

- A supresión da obriga da colexiación non achega ningún tipo de aforro nin beneficio nin para as arcas públicas nin para os usuarios.
- Se as Administracións Públicas asumen o actual papel que exercen os colexios sen custos para elas, esixirá a asignación de importantes recursos humanos e materiais, tanto a nivel estatal como autonómico.

Adscrición voluntaria

- ◉ Un colexio voluntario non poderá actuar como garante da mellor defensa dos usuarios, controlando e vixiando a prestación dos servizos e xestionando as queixas.
- ◉ ¿Cal sería o mal profesional que se sometería a un control voluntario?
- ◉ As funcións paralelas de asesoramento, consulta e interlocución, perderían a súa efectividade ao representar unicamente unha parte da profesión.

Adscrición voluntaria

- ◉ Dualidade: profesionais colexiados vs non colexiados:
  - > procedementos de autorregulación deontolóxicos,
  - > oferta de formación continua,
  - > servizos de información e actualización profesional

- A colexiación voluntaria duplicaría unha estrutura que xa **funciona**, **autoxestionada** e **eficiente**, para crear unha nova na Administración, que **consume recursos** e sen beneficios para usuarios nin profesionais.

Materias nas que ten competencia a psicoloxía

- Profesionais dos corpos e forzas de seguridade do Estado
- Protección Civil
- Psicotécnicos
- Avaliación e expedición de certificacións de aptitude psicolóxica para a tenza de animais perigos, de armas...
- Licencias de tripulacións de voo
- No ámbito forense
- Protección e asistencia ás vítimas (terrorismo, violencia de xénero...)
- Protección e custodia de menores
- Institucións penitenciarias
- Servizos sociais, etc.

- Son ámbitos que afectan a aspectos substanciais para:
  - > A integridade física
  - > A saúde
  - > A seguridade das persoas.
- A colaboración entre institucións colexiais e outros organismos revirte sempre no beneficio da comunidade e no interese xeral.

Existe conflito coa Directiva europea?

- ◉ Non implica **ningún prexuízo** para o **exercicio libre** da profesión:
  - > Liberdade da prestación de servizos
  - > Libre establecemento dos profesionais
  - > Non hai corporativismos proteccionistas
  - > Non permite a fixación de prezos

En definitiva...

- A colexiación, ou é obrigatoria, ou carece de sentido.
- A alternativa dun sistema dual, cun **colexio feble** e unha **Administración insuficiente e pouco eficaz**, é o realmente **inviabile**.
- As actuais estruturas colexiais son viables; o inviabile é o escenario do Anteproxecto da Lei de Servizos Profesionais.

- ◉ A colexiación obrigatoria é o instrumento máis eficiente, economicamente, para unha adecuada regulación profesional:
  - > Óptima representación democrática
  - > Interlocución coa Administración
  - > Lexítima defensa e promoción.

- ◉ Os colexios profesionais (corporacións de dereito público con funcionamento autónomo) asumen funcións que benefician ao conxunto da sociedade:
  - > Promoven e preservan os principios de equidade, integridade e excelencia.
  - > Reforzan a súa responsabilidade social.

Grazas pola súa atención

Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia

www.copgalicia.es

copgalicia@cop.es

www.facebook.com/copgalicia

www.twitter.com/copgalicia

www.linkedin.com Grupo: Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia